

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

OBCHODNÍ SMLOUVY (MV844K)

doc. JUDr. Karel Marek, CSc.

Výuka:

- přednášky,
- e-learning

Rozsah:

2/0

Ukončení:

kolokvium

Rozvrh:

každé pondělí **od 9:35 do 11:05**,
místnost **030**

Kolokvium:

- aktivní účast ve výuce,
- vypracování a odevzdání případové studie
do 10. května 2010

Lekce 1 (22. února 2010)

- Úvodní

Lekce 2 (1. března 2010)

- Obecná východiska

Lekce 3 (8. března 2010)

- Smlouva o dílo I.

Lekce 4 (15. března 2010)

- Smlouva o dílo II.

Lekce 5 (22. března 2010)

- Leasingová smlouva
- Smlouva o koupi najaté věci

Lekce 6 (29. března 2010)

- Mandátní smlouva
- Komisionářská smlouva

Lekce 7 (5. dubna 2010 – Velikonoční pondělí)

- E-learning

Lekce 8 (12. dubna 2010)

- Zprostředkovatelská smlouva
- Smlouva o obchodním zastoupení
- Úvěrová smlouva

Lekce 9 (19. dubna 2010)

- Smlouvy bankovních služeb
- Fakturace
- Placení

Lekce 10 (26. dubna 2010)

- Smlouva o prodeji podniku
- Smlouva o nájmu podniku
- Smlouva o uložení věci
- Smlouva o skladování

Lekce 11 (3. května 2010)

- Přepravní smlouvy

Lekce 12 (10. května 2010)

- Zadávání zakázek

Lekce 13 (17. května 2010)

- Kupní smlouva

Literatura:

- Marek, K. **Smluvní obchodní právo, kontrakty**. 4., aktualizované a rozšířené vydání. Brno : Masarykova univerzita, 2008, 477 s.
- Hajn, P., Bejček, J. **Jak uzavírat obchodní smlouvy**. 2. vydání. Praha : Linde, 2003, 284 s.
- Marek, K., Žváčková, L. **Obchodní podmínky, obchodní zvyklosti a vykládací pravidla**. 1. vydání. Praha: ASPI, Wolters Kuwer, 2008, 296 s.
- **Odborné články + judikatura (e-learning)**

Zákony:

- zákon č. **513/1991 Sb.**, obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č **40/1964 Sb.**, občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- dále dle potřeby

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Smlouvy bankovních služeb

Pod název **SMLOUVY BANKOVNÍCH SLUŽEB** obvykle ředíme:

- A. smlouva o otevření akreditivu (§ 682 až 691),
- B. smlouva o inkasu (§ 692 až § 699),
- C. smlouva o bankovním uložení věci (§ 700 až § 707),
- D. smlouva o běžném účtu (§ 708 až § 715a),
- E. smlouva o vkladovém účtu (716 až § 719b).

Otázka: Které z těchto typů smluv jsou relativními obchody a které typovými (absolutními) obchody?

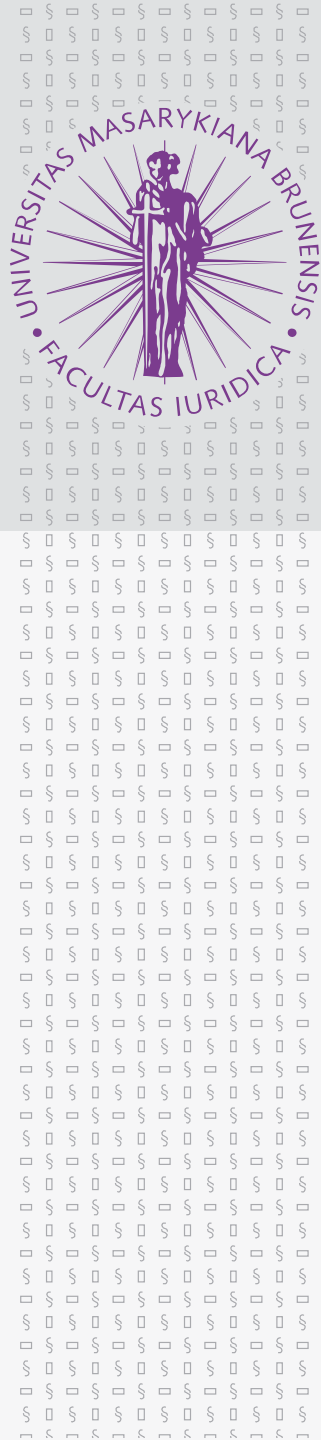
Obchodní podmínky

Pro uzavírání smluv bankovních služeb bude typické odkazování na obchodní podmínky konkrétních bank.

Pozor! Banky často tyto podmínky nazývají „všeobecnými“; nelze je ale považovat za všeobecné obchodní podmínky ve smyslu ustanovení § 273 odst. 1 ObchZ, jde právě o tzv. jiné obchodní podmínky.

Použití obchodních podmínek na daný vztah je smluvně dohodnuto a není možno posléze podmínky jednostranně měnit a smluvní straně to jen oznámit.

Od 1. 11. 2009 účinný zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, v úplném znění; dříve zákon 124/2002 Sb.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Smlouva o otevření akreditivu

Smlouva o otevření akreditivu

Základní ustanovení (§ 682 ObchZ)

Smlouvou o otevření akreditivu se **zavazuje banka příkazci**, že na základě jeho žádosti **poskytne určité osobě (oprávněnému)** na účet příkazce určité plnění, jestliže oprávněný splní do určité doby stanovené podmínky, a **příkazce se zavazuje zaplatit bance úplatu**.

Smlouva vyžaduje **písemnou formu**.

Otázka: Od kterých ustanovení o smlouvě o otevření akreditivu se lze odchýlit?

Smlouva o otevření akreditivu

Druhy akreditivu

Odvolatelný a neodvolatelný

§ 686 odst. 1: „Nestanoví-li akreditivní listina, že akreditiv je odvolatelný, může banka akreditiv změnit nebo zrušit pouze se souhlasem oprávněného a příkazce.“

§ 686 odst. 2: „Stanoví-li akreditivní listina, že akreditiv je odvolatelný, může jej banka ve vztahu k oprávněnému změnit nebo zrušit do doby, než oprávněný splní podmínky stanovené v akreditivní listině.“

Další banka (§ 687)

Jestliže neodvolatelný akreditiv je z podnětu banky, jež je jím vázána, potvrzen další bankou, vzniká oprávněnému nárok na plnění vůči této bance od doby, kdy oprávněnému potvrzení akreditivu oznámí. Banka, která požádala o potvrzení akreditivu, a banka, která akreditiv potvrdila, jsou zavázány vůči oprávněnému společně a nerozdílně.

Smlouva o otevření akreditivu

Druhy akreditivu

Dokumentární - § 689

dispoziční a dopravní dokumenty

- Marine Ocean Bill of Lading, FIATA konosament, multimodální konosament, říční náložní list, warrant, deliver order
- lze převádět

legitimační dokumenty

- CMR, CIM, AWB
- nelze převádět

podpůrné dokumenty

- pojišťovací dokumenty, faktura, osvědčení o původu, jiná osvědčení

Smlouva o otevření akreditivu

Druhy akreditivu

Revolvingový

Ustanovení § 689 a 690 platí přiměřeně i na akreditivy, podle nichž se lze domáhat plnění při splnění jiných podmínek, než je předložení dokumentů.

Při opakujících se dodávkách se používá, aby se nemusely smlouvy o akreditivu sjednávat opakovaně, tzv. akreditivu revolvingového.

Kumulativní revolvingový akreditiv umožňuje nedočerpanou částku z jednoho období převést a provádět čerpání podle akreditivu i v období následujícím.

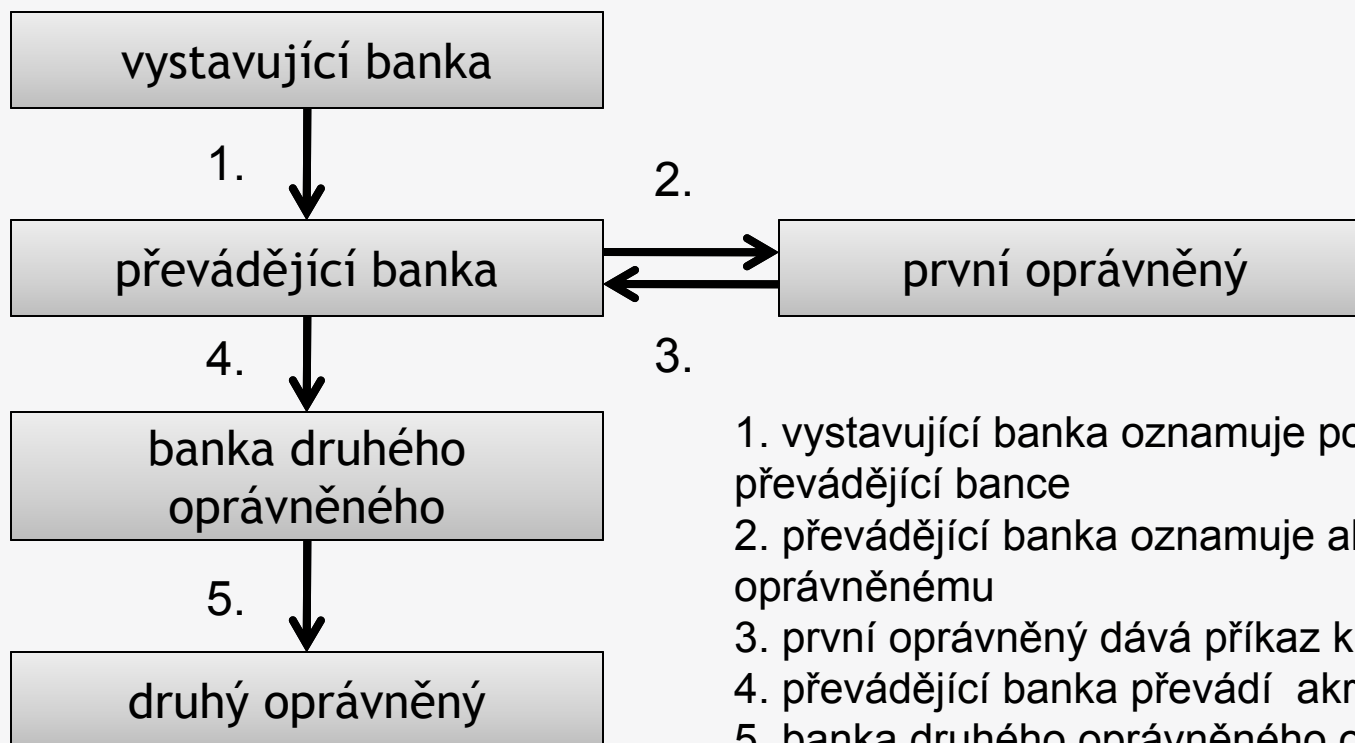
Převoditelný

první oprávněný => druhý oprávněný

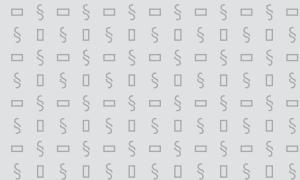

Smlouva o otevření akreditivu

Převoditelný akreditiv

1. vystavující banka oznamuje podmínky akreditivu převádějí bance
2. převádějí banka oznamuje akreditiv prvnímu oprávněnému
3. první oprávněný dává příkaz k převodu
4. převádějí banka převádí akreditiv
5. banka druhého oprávněného oznamuje akreditiv druhému oprávněnému

Smlouva o otevření akreditivu

Druhy akreditivu

Realitní

- převod pozemků, budov, bytů a nebytových prostorů

S červenou doložkou

- obsahuje speciální klauzuli, jež umožní oprávněnému čerpat část DA od avizující banky před předložením dopravních dokladů

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Smlouva o inkasu

Smlouva o inkasu

Základní ustanovení (§ 692 ObchZ)

Smlouvou o inkasu se **zavazuje banka**

- a) obstarat pro příkazce přijetí plnění určité peněžní pohledávky od určitého dlužníka nebo
- b) obstarat jiný inkasní úkon (např.: přijetí směnky).

Podstatné části smlouvy

- přesné určení smluvních stran
- závazek banky dle § 692 ObchZ
- uvedení určitého dlužníka

Smlouva o inkasu

Při obstarávání inkasa je **banka povinna postupovat s odbornou péčí** podle pokynu příkazce, avšak neodpovídá za to, že inkaso se neuskuteční.

Není-li úplata za obstarání inkasa určena ve smlouvě, je **příkazce povinen zaplatit bance úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy.**

Bankovní dokumentární inkaso

Smlouvou o bankovním dokumentárním inkasu se zavazuje banka vydat třetí osobě dokumenty opravňující nakládat se zbožím nebo jiné doklady, bude-li při jejich vydání zaplácena určitá peněžní částka nebo proveden jiný inkasní úkon.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Smlouva o bankovním uložení věci

Smlouva o bankovním uložení

Základní ustanovení (§ 700 ObchZ)

Smlouvou o bankovním uložení věci se **zavazuje banka** převzít určité věci **mimo cenných papírů** (předmět uložení), aby je uložila a spravovala, a uložitel se zavazuje platit za to úplatu.

Podstatné části smlouvy

- přesné určení smluvních stran
- závazek banky převzít určité věci
- závazek uložitele zaplatit

Smlouva o bankovním uložení

Odpovědnost za škodu

Banka odpovídá za škodu způsobenou uložiteli ztrátou, zničením nebo poškozením předmětu uložení, ledaže je nemohla odvrátit při vynaložení odborné péče.

Kogentní ustanovení - § 707

Banka má k zajištění svých práv ze smlouvy o uložení zástavní právo k předmětu uložení, dokud se u ní nachází.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Smlouvy o účtech

Smlouvy o účtech

Smlouva o běžném účtu a smlouva o vkladovém účtu se bez ohledu na povahu účastníků řídí třetí částí obchodního zákoníku – ustanovení § 261 odst. 3 ObchZ.

Smlouvy o běžném účtu

Základní ustanovení (§ 708 ObchZ)

Smlouvou o běžném účtu se **zavazuje banka** zřídit od určité doby v určité měně účet pro jeho majitele, přijímat na zřízený účet peněžní prostředky, vyplácet z něj peněžní prostředky nebo z něj či na něj provádět jiné platební transakce.

Smlouva o běžném účtu vyžaduje písemnou formu.

Smlouva o platebních službách dle § 74 zákona č. 284/2009 Sb.

=> § 708 odst. 2, § 709 odst. 1 a 2, § 710 až 714 a § 715 odst. 1 až 3 se nepoužijí pro smlouvu o běžném účtu, která je smlouvou o platebních službách podle zákona upravujícího platební styk.

Smlouvy o běžném účtu

Podstatné části smlouvy

- A. přesné určení smluvních stran,
- B. závazek banky zařídit pro majitele účet,
- C. určitá měna,
- D. určení, od jaké doby bude účet zřízen,
- E. závazek banky přijímat na zřízený účet vklady a platby,
- F. závazek banky uskutečňovat ze zřízeného účtu výplaty a platby.

Smlouvy o běžném účtu

Úrokové sazby

Nestanoví-li smlouva o běžném účtu něco jiného, platí banka majiteli účtu ze zůstatku peněžních prostředků na účtu úroky.

Nejsou-li výše úrokové sazby nebo způsob jejího stanovení sjednány ve smlouvě o běžném účtu, činí úroková sazba polovinu diskontní sazby stanovené Českou národní bankou ke dni, k němuž se úroky připisují k zůstatku peněžních prostředků na účtu.

Úroková sazba se stanoví jako roční.

Smlouvy o běžném účtu

Výpověď majitelem

Smlouva o běžném účtu může být majitelem účtu kdykoli písemně vypovězena, i když byla uzavřena na dobu určitou. Dnem doručení výpovědi bance smlouva o běžném účtu zaniká.

Výpověď bankou

Banka může smlouvu o běžném účtu kdykoli písemně vypovědět. Smlouva o běžném účtu zaniká s účinností ke konci kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, v němž byla výpověď doručena majiteli účtu.

Smlouvy o vkladovém účtu

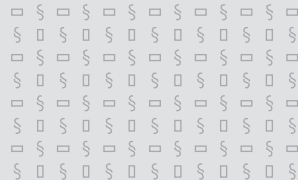
Základní ustanovení (§ 708 ObchZ)

Smlouvou o vkladovém účtu se zavazuje banka zřídit od určité doby v určité měně účet pro jeho majitele a platit z peněžních prostředků na účtu úroky a majitel účtu se zavazuje vložit na účet peněžní prostředky, přenechat jejich využití bance na dobu určitou nebo na dobu neurčitou s předem stanovenou výpovědní lhůtou.

Smlouva o vkladovém účtu vyžaduje písemnou formu.

Smlouva o platebních službách dle § 74 zákona č. 284/2009 Sb.

=> § 716 odst. 2, § 716a, § 717 odst. 1 a § 718 se nepoužijí pro smlouvu o vkladovém účtu, která je smlouvou o platebních službách podle zákona upravujícího platební styk.

Smlouvy o vkladovém účtu

Podstatné části smlouvy

- A. přesné určení smluvních stran,
- B. závazek banky zřídit účet pro jeho majitele,
- C. určitá doba, od které se účet zřizuje,
- D. určitá měna,
- E. závazek banky platit úroky,
- F. závazek majitele vložit na účet peněžní prostředky,
- G. závazek majitele přenechat využití peněžních prostředků bance na dobu určitou nebo neurčitou s předem stanovenou výpovědní lhůtou

Smlouvy o vkladovém účtu

Úrokové sazby

Banka je povinna platit majiteli účtu úroky sjednané ve smlouvě o vkladovém účtu.

Nejsou-li výše úrokové sazby nebo způsob jejího stanovení ve smlouvě o vkladovém účtu sjednány, činí úroková sazba **polovinu lombardní sazby** stanovené Českou národní bankou ke dni, k němuž se úroky připisují k zůstatku peněžních prostředků na účtu.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Děkuji za pozornost.